

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ
ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН**

**Збірник
наукових праць**

2016

ББК 81.2
А - 43
УДК: 81. 243

Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2016. — 105 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Совтис Наталія Миколаївна – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Заступник головного редактора:

Мороз Людмила Володимирівна – кандидат філологічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Деменчук Олег Володимирович – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Карпенчук Світлана Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Шугасва Людмила Михайлівна – доктор філософських наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Бігунова Світлана Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Романюк Світлана Констянтинівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 11 від 24.11.2016 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2016

They may ask students to notice interesting features within this text. The teacher can also highlight the language that the students used during the report phase for analysis.

Practice. Finally, the teacher selects language areas to practise based upon the needs of the students and what emerged from the task and report phases. The students then do practice activities to increase their confidence and make a note of useful language.

Task-based learning has some clear advantages. The students are free of language control. In all three stages they must use all their language resources rather than just practising one pre-selected item.

A natural context is developed from the students' experiences with the language that is personalized and relevant to them. The students will have a much more varied exposure to language with TBL. They will be exposed to a whole range of lexical phrases, collocations and patterns as well as language forms.

The language explored arises from the students' needs. This need dictates what will be covered in the lesson rather than a decision made by the teacher or the coursebook. Finally, it is a strong communicative approach where students spend a lot of time communicating. It is enjoyable and motivating.

Conclusion. All things considered, we have analyzed only some ways of encouraging SLA in the classroom, which include: exposure to language, noticing, authentic materials, extensive reading and listening, project work and task-based learning. All of them are interrelated and can be used separately or simultaneously. There are a lot of other ways, which can be efficient for second language acquisition, but they are the subject of further research work.

LITERATURE

1. Brown Steven, Attardo Salvatore. Understanding Language Structure, Interaction, and Variation / Steven Brown, Salvatore Attardo. – Michigan: The University of Michigan Press, 2007. – 411p.
2. Gass M. Susan, Selinker Larry. Second Language Acquisition / Susan M. Gass, Larry Selinker. – New York and London: Routledge, 2008. – 593p.
3. Krashen D. Stephen. Principles and Practice in Second Language Acquisition / Stephen D. Krashen. – New York : Prentice-Hall International, 1987. – 202p.
4. Long Mike. Second Language Acquisition and Task-Based Language Teaching / Mike Long. – New York, 2014. – 456p.
5. Swain Merryl, S Lapkin. Problems in Output and the Cognitive Processes They Generate: A Step towards Second Language Learning / Merryl Swain, S Lapkin // Applied Linguistics. - N16, 1995. - p. 371.

Резюме. Стаття посвячена аналізу проблеми удосконалення засвоєння другого мови в умовах загальноосвітньої школи. В зв'язі з цим утверджується, що шляхами удосконалення такої засвоєння учнями є: достатній доступ до другого мови, увага учнів до мовних явищ, використання аутентичного матеріалу, екстенсивне читання і аудіювання, проєктна робота, навчання, засноване на завданнях.

Ключові слова: доступ, увага, аутентичний матеріал, екстенсивне читання, екстенсивне аудіювання, проєктна робота, завдання.

The summary. The article deals with the analysis of the problem of encouraging second language acquisition in the classroom. In terms of this problem the following ways of encouraging are defined: exposure to the second language, noticing language phenomena, use of authentic materials, extensive reading and listening, project work, task-based learning

Key words: exposure, noticing, authentic material, extensive reading, extensive listening, project work, task.

Одержано редакцією 14.11.2016 р.

УДК 811.111'373.7:[811.124+811.133.1]

С.А. БІГУНОВА, М.І. ЗУБЛЕВИЧ

ENGLISH SOMATIC PHRASEOLOGICAL UNITS OF LATIN AND FRENCH ORIGIN

Резюме. У статті розглядаються соматичні фразеологічні одиниці та наводяться приклади англійських соматичних фразеологічних одиниць латинського та французького походження.

Ключові слова: фразеологічні одиниці, компонент, соматичні конструкції, запозичення.

Phraseological units have always attracted attention of linguists, literary critics, sociologists and philosophers. Enriching the literary language, representing a bright example of purity, accuracy of content and sharpness of language, phraseological units are of great importance in the treasury of culture and have become of genuine interest for linguists and researcher of various spheres of communication.

Speaking about the phraseological units we cannot but mention phraseological units which have in their structure a word, denoting a part of human body (hand, leg, heart, etc). Such type of phraseological units in modern linguistics is called *somatisms* or *somatic constructions* (from Gr. *sōma* – body).

Somatic constructions are considered to be one of the most frequently set types of phraseological units in English. One of their most significant features is the existence of multiple analogues in different languages, analogues

which are very close in their figurative meanings. The research material contains phraseological units with the following components: “belly”, “eye”, “face”, “finger”, “foot/feet”, “hand”, “head”, “heart”, “mouth”, “nail”, “nose”, “tongue”. We are going to focus on the phraseological units with the components “eye”, “face”, “hand”, “head”, “heart”, “tongue” as they are the most numerous ones.

Phraseological units with a component “eye/eyes”

Eyes are the major sense organ of a human: with the help of eyes (organ of sight) a man can see. In the phraseological image of borrowed and native phraseological units the metonymic transfer *eyes – sight* is presented:

jump/leap to the eyes (Fr. sauter aux yeux) – it is quite obvious, it can not be overlooked;
under faithful eyes (Lat. oculis subjecta fidelibus) – fully and carefully examined;
keep/have an/one’s eye open (nat.) – to keep a steady and carefully watch for smth;
see with half an eye (nat.) – to see very easily and clearly.

Phraseological units with a component “face”

Till recently the inner world of a human has been of great interest to the psychologists, psychiatrists, philosophers, poets, but, at the same time, of little interest to the linguists. However, lately with the origin of modern cognitive linguistics, the state of affairs has been changing and interest to the words, which denote emotions, is continuously increasing both theoretically and lexicographically.

The examples of metonymy *face – expression of feelings and emotions* (contempt, gladness, sorrow, anger etc.) are presented in the following native and borrowed phraseological units:

with one’s face against (Fr. faire face à) – unwillingly;
a long face (nat.) – a serious, discouraged, or unhappy expression on one’s face;
put on a brave/bold face (nat.) – to behave in a way that makes people think you are happy when you are not.
 The similarity of images and associations is marked in both native and borrowed phraseological units.

Phraseological units with a component “hand”

A *hand* is of a special value to a human and plays a substantial role in all labor operations. In English phraseological stock there are borrowed phraseological units with metaphoric and metonymic transfer *hand – mode of action*:

with armed hand (Fr. à main armée) – by force of arms;
with a short hand (Lat. brevi manu) – offhand.
with a heavy hand – firmly;
with a high hand – without regard for other people’s feelings or opinions;
with an open hand – in a generous way;
with upper (whip) hand – in the position of power and control.

Phraseological units with a component “head”

The phraseological stock of the English language contains native phraseological units with the key component “head”, in the image structure of which the metonymy *head – mind* (mental abilities) is presented:

get into someone’s/one’s head (nat.) – to make someone or oneself understand (smth.) fully;
give somebody their head (nat.) – to allow someone the freedom to make their own decisions;
keep one’s head (nat.) – to keep one’s mental balance;
off one’s head (nat.) – delirious; here “head” means intelligence, understanding;
turn one’s head (nat., Shakespeare) – to cause one to lose one’s mental balance.

Also we can mention the associative connection between a phrase *stroke of a head* (which is an extremely dangerous action) *stroke of the head (Fr. coup de tête) – an extremely hazardous action*. Probably, the component “head” implicitly expresses the knowledge about the importance of this organ for the human vital function.

So, the coincidence of the cognitive structures is observed in both native and borrowed phraseological units.

Phraseological units with a component “heart”

According to the Bible, heart is an internal essence of a person. The ancient Egyptians of the pharaoh epoch considered a heart to be a receptacle of reason, will and feelings: The God planned the space in his heart, before putting it into shape by means of the word [6, 241].

The research material contains the native phraseological units with the component “heart”, which activates in consciousness the image of the heart as the receptacle of feelings and emotions:

do one’s heart good (nat., Shakespeare) – to gladden and strengthen one;
eat/tear one’s heart out (nat.) – to be very sad or distressed about smth, e.g. because of being in love;
to make one’s heart bleed (nat., Chaucer) – to arouse in someone a deep feeling of pity;
wear one’s heart upon one’s sleeve (nat., Shakespeare) – to display one’s feelings openly and habitually, rather than keep them private.

In the borrowed phraseological units, there is a metonymic transfer: *heart – feelings (emotions)*:

at the bottom of one’s/the heart (Lat. ab imo pectore) – with great feeling, most sincerely;
have one’s heart on one’s hand (Fr. avoir le cœur sur la main) – to be of a frank, ingenuous disposition;
heart of oak (Lat. et perdet robur cordis illius) – courage;

with open heart (Fr. à cœur ouvert) – candidly.

So, as the examples show, the heart of a human “contains” both positive and negative emotions. The cognitive structures of the native and borrowed phraseological units are similar.

Phraseological units with a component “tongue”

A person produces sounds (words) with the organs of speech (lips, tongue, soft palate, vocal cords). A *tongue*, as an organ of a human body, is often equated with speech, as it takes part in the pronunciation of most consonants. The metonymic transfer *tongue – speech* is presented in the native, as well as in the borrowed phraseological units:

a slip of the tongue (Lat. lapsus linguae) – smth. said/ written that it was not one’s intention to say/write;

have a thing on the tip of somebody’s tongue (Lat. in labris natat) – [of a thought or idea] about to be said or almost remembered;

have the tongue well hung (Fr. avoir la langue bien pendue) – the power of eloquence and persuasive talking;

hold one’s tongue (Lat. favere Unguis) – to keep silence;

speak with (or have) one’s tongue in one’s cheek (nat.) – not to say sincerely and openly what one thinks or means;

wag one’s tongue (nat.) – to be talkative.

In the conclusion, it should be noted that English phraseological stock is characterized not only with the productive metaphoric transfers, but with the metonymic ones as well. The similarity of image, thematic and semantic orientation of the native and borrowed phraseological units is determined by the common human perception of the parts of a human body, mental activity, gestures and mimicry.

The congruence of body phraseological units’ figurative meaning in different languages is not explained only by their direct borrowing. It is known that names of the body parts represent the most archaic and, at the same time, the most constant lexical layer, which is tightly connected both with the general functional and sensual aspects of human being’s existence and with individual peculiarities of different language groups.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гак В.Г. Новый большой французско-русский фразеологический словарь / Владимир Григорьевич Гак, Лариса Андреевна Мурадова, И.А.Будницкая. – М.: «Русский язык-Медиа», 2006. – 1624 с.
2. Кунин А.В. Англо-русский фразеологический словарь / Александр Владимирович Кунин. – М.: Рус.яз., 1984. – 944 с.
3. Дворецкий И.Х. Латинско-русский словарь / Иосиф Хананович Дворецкий. – М.: Русский Язык, 1976. – 1096 с.
4. Маковский М.М. Большой этимологический словарь современного английского языка / Марк Михайлович Маковский. – М.: Либроком, 2014. – 528 с.
5. Cirlot J. E. A Dictionary of Symbols / Juan Eduardo Cirlot. – London: Routledge, 1971. – 507 p.
6. Hyamson A.M. A dictionary of English phrases / Albert M. Hyamson. – London, G. Routledge & sons, Ltd.; New York, E.P. Dutton & co., 1982. – 378 p.

Резюме. В статье рассматриваются соматические фразеологические единицы и приводятся примеры английских соматических фразеологических единиц латинского и французского происхождения.

Ключевые слова: фразеологические единицы, компонент, соматические конструкции, заимствования.

The summary. The article deals with somatic phraseological units and gives the examples of English somatic phraseological units of Latin and French origin.

Key words: phraseological units, component, somatic constructions, borrowings.

Одержано редакцією 22.11.2016 р.

ЗМІСТ

<i>Совтис Н.М.</i> Українізми в польській літературній мові XIX ст.	3
<i>Ясногурська Л.М.</i> Відображення свідомості нації у концептуальній та мовній картині світу	6
<i>Василькевич С.С.</i> Неологіка у мові інтернет та політичної комунікації	9
<i>Михальчук Н.О., Яцюрик А.О.</i> Місце компліменту в системі мовленнєвих актів та ілюктивна роль компліментів	13
<i>Денисюк Л.В.</i> Особливості функціонування займенника <i>IT</i> в сучасній англійській мові	17
<i>Кочубей О.С.</i> Аналіз структурних компонентів перекладацької компетентності фахівця	19
<i>Мороз Л.В., Дацюк А.В.</i> Британський газетний дискурс як контекст об'єктивації тендерних стереотипів	24
<i>Ясногурська Л.М.</i> Сучасні підходи до вивчення поняття концепт	28
<i>Краля І.В., Берташ В.О.</i> Мовна та концептуальна картини світу як відображення свідомості нації ..	32
<i>Бігунов Д.О.</i> До питання мовленнєвої поведінки особистості	35
<i>Трофімчук В.М., Гривіцька Р.В.</i> Застосування інтернет-технології у дистанційному навчанні іноземної мови	38
<i>Павелків К.М.</i> Психодого-педагогічні умови вивчення іноземної мови на немовних спеціальностях вищої школі	40
<i>Мороз Л.В., Мороз Н.М.</i> Місце та роль гри у системі навчання іноземної мови	43
<i>Романюк С.К., Захожа А.Ю.</i> Активні форми навчання іноземної мови в початковій школі	47
<i>Данілова Н.Р.</i> Опрацювання та застосування педагогічних інноваційних технологій на заняттях англійської мови	50
<i>Бойко Н.Г., Ковалюк В.В.</i> Застосування методу кейс-стаді у процесі викладання іноземних мов ...	52
<i>Ковалюк В.В., Ткач Т.В.</i> Фахова компетентність студентів та її формування засобами англійської мови	56
<i>Мороз Л.В., Коцвай Ю.Я.</i> Процес формування комунікативної компетенції у старшокласників на уроках іноземної мови	60
<i>Богачик М.С.</i> Особливості формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів англійської мови у контексті компетентнісного підходу	64
<i>Баталія Л.О., Ткач А.П.</i> Історія та розвиток альтернативного навчання в стандартних школах західнослов'янських країн (Чехія, Польща, Словаччина)	67
<i>Джава Н.А., Шевчук О.В.</i> Вміння творчого письма на середньому етапі навчання	69
<i>Черуха Н.В., Миколайчик А.П.</i> Раннє вивчення іноземної мови у вітчизняній і зарубіжній шкільній практиці	72
<i>Черуха Н.В., Брень О.В.</i> Про питання покращення результативності викладання іноземних мов у вищих навчальних закладах	74
<i>Ковалюк В.В., Шикута Т.М.</i> Про питання імплементації сучасних методів навчання іноземних мов у ВНЗ	76
<i>Мороз Л.В., Король О.Ю.</i> Про концепцію формування навичок письма при навчанні і іноземної мови студентів денної, заочної і дистанційної форм навчання вищого навчального закладу	81
<i>Кушнір Н.В., Лукашик О.В., Лавренюк Т.І.</i> Формування іншомовної компетентності майбутніх менеджерів зовнішньоекономічної діяльності в процесі фахової підготовки	84
<i>Романюк С.К., Городюк Н.Ю.</i> Інноваційні технології навчання на уроках англійської мови в початковій школі	86
<i>Івашкевич Е.Е.</i> Psycholinguistic paradigm of narrative discourse	89
<i>Івашкевич Е.З.</i> Aspects of social intellect of a teacher	93
<i>Верьовкіна О.Є., Сембай Н.Б.</i> Ways of encouraging second language acquisition in the classroom	97
<i>Бігунова С. А., Зубілевич М.І.</i> English somatic phraseological units of Latin and French origin	100
<i>Відомості про авторів</i>	103

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований у 2009 р.

Відповідальний редактор збірника Петрівський Я.Б.
Відповідальний за підготовку збірника до видання Мороз Л.В.
Технічний редактор Ковалюк В.В.
Комп'ютерна верстка Ковалюк В.В., Краля І.В, Ясногурська Л.М.

Підписано до друку 26.12.2016 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 24,02. Обл. вид. арк. 17,39. Наклад 120.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет.

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

А – 43 Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2016. — 105 с.

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 81'243
ББК 81.2